

Sv. Viktorin Ptujski, O DESETIH DEVICAH

Vredno se je lotiti tudi razlaganja te podobe o desetih devicah. Njena razlaga je taka:

Takrat bo nebeško kraljestvo podobno desetim devicam, ki so vzele svetilke in šle ženinu in nevesti naproti. Pet izmed njih je bilo nespametnih in pet pametnih. Nespametne so vzele svetilke, niso pa prinesle olja s seboj. Pametne pa so s svetilkami vred vzele olja v posodicah. Ker se je ženin mudil, so vse podremale in zaspale. Opolnoči pa je nastalo vpitje: »Glejte, ženin gre! Pojdite mu naproti!« Tedaj je tistih deset devic vstalo in pripravilo svetilke. Nespametne so rekly pametnim: »Dajte nam od svojega olja, ker naše svetilke ugašajo!« Toda pametne so odvrnile: »Da morda ne poide nam in vam, pojdite raje k prodajalcem in si ga kupite!« Medtem ko so šle kupovat, je prišel ženin, in tiste, ki so bile pripravljene, so šle z njim na svatbo in vrata so se zaprla. Pozneje so prišle še druge device in klicale: »Gospod, odpri nam!« On pa jim je odgovoril: »Resnično vam povem: ne poznam vas!« Čujte torej, ker ne veste ne dneva ne ure!

Nekateri pravijo, da so te *device* dvoje ljudstev, a zgrešeno: sinagoge namreč niso device, saj imajo za moža Mojzesa. Nekateri pravijo, da so te device krive vere, a napačno: krive vere namreč niso device, so prešuštnice. Device iz božje hiše so namreč jasnega obraza, sramežljivega obličja, spoštljivega videza, skromnih oči, prijaznih besed, blagega govora, nežnega zadržanja. Kakršen je Kristus, taka je njegova podoba. Krive vere pa so vse žalostnega obraza, nesramnega obličja, nespoštljivih oči, trdih besed, nepoštenega govora, grobega zadržanja, drznega v lažnivem prerekanju in – zaradi grenkobe sleherne zmote - polnega prekletstva in prepиров. Ker torej krive vere ne ustrezajo resnični razlagi in ne ustrezajo sinagoge, ne ustreza niti deset zapovedi, ki jih slednje prinašajo. Spregovorili bomo o devicah samih.

Pametne device so tiste Cerkve, še več – da povem še bolj po resnici – so tisti del ljudstva, ki spoštuje božjo postavo, ljubi bogovdanost, odpušča svojim preganjalcem, moli za svoje sovražnike, se izkaže velikodušnega vdovi in siroti, gostoljubnega popotniku, prijaznega tujcu, neumornega v stiskah, ki obiskuje zaprte v ječah, hodi po rudnikih, delovnih in izgnanskih taboriščih, pomaga tistim, ki so v nevarnosti, obiskuje bolne, lačne nasičuje s kruhom, žejne krepí s pijačo, potrte tolaži, padle dviga, preplašene opogumlja, krute miri, stroge naredi za blage, grobe ublaži, napuhnjene poniža, pogumno prenaša bolečine, potrpežljivo prestaja lakoto, žejo in mraz, ravnodušno prenaša škodo, žalovanje, izgon, rudnike in ječe. To je pravičnost pametnih devic, ki jo dolgujejo Bogu, to je nagrada večnega življenja, to so krone Cerkve. To je tista krona, ki se odlikuje z dragim kamnom, oblita z nebeško rdečino.

Ker se tisti del ljudstva, ki se mu pripisuje ime *nespametnih devic*, z nemarnostjo do Boga in nemarnostjo do bratov, z napuhom in zavistjo do ubogega in sirote pokaže kot tujec vsem krepostim, ki sem jih prej naštel, se bo znašel zunaj tistega Kristusovega kraljestva. To je namreč tisti del ljudstva, ki bo na sodni dan stal na levici in ga je evangelist označil z imenom kozli; tisti del pa, ki bo stal na desni, imenuje jagnjeta.

Jasno je torej, da je tem *desetim devicam* podobno krščansko ljudstvo, katerih nespametni in pametni del sta opisana s številom petih devic. *Posodice* so telesa; *svetilke* in njihova luč so duše; *olje*, to so dobra dela ali molitev in božja milost; *ženin* je Kristus; *nevesta* je Cerkev. *Zaprta vrata* so ognjena reka, ki bo odvrčala nevernike od božjega kraljestva, kakor je zapisano pri Danielu in pri Petru – v njegovem Razodetju.

Beremo torej: *Ko se bo ženin začel muditi*, se bodo *pametne device* posvetile molitvi in bodo pričakovale božje kraljestvo. Ko pa se bodo začela na nebu pojavljati neka znamenja božjega prihoda, bodo *nespametne device* prosile tiste *pametne*, naj molijo tudi za njihove grehe. Tedaj jim bodo one *odgovorile*: »Ker imamo grehe tudi me, se bojimo, da morda naša molitev *ne bi zadoščala za vas in za nas za uslišanje*; pojdite raje *in si kupite* od tistih, ki *prodajajo*.«

Se sprašuješ, kdo so tisti, ki *prodajajo olje* usmiljenja? Tu imaš odgovor: slepi, kruljavi, sušični, nemočni, ubogi, vdove, sirote, tujci, izgnanci, obsojenci v rudnikih, zaporniki, bolniki in drugi njim podobni. Nesrečni torej tisti, ki pozno pomislijo na svoje rešenje in prej umro, preden izprosijo odvezo svojih grehov! Na sodni dan pa bodo našli *vrata zaprta*. Tako namreč pravi: »Ker pa se je ženin mudil, so vse zaspale« – to je, vsi so pomrli.

Na sodni dan, kot sem rekel, ko bo zadonela tromba in bo nastalo veliko vpitje, bodo vstali vsi pravični in bodo s Kristusom šli v njegovo kraljestvo. Vstal pa bo tudi tisti del *nespametnih* in bo našel *zaprta vrata*, namreč nasproti ognjene reke, in bodo prosili, naj se jim ta *vrata* odpro. Njim *bo odgovoril*: »Resnično povem vam, ne poznam vas.«

Videti je, da se spodobi natančno preiskati, zakaj Zaharija ni verjel blagovesti angela Gabriela, da bo dobil sina Janeza Krstnika, in je onemel.